

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

American
Home
newspaper
100 Years
of Service

AMERICA

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRAVANJA 032099
1301 COURTHOUSE RD APT 1710
ARLINGTON VA 22201-2537

60c

VOL. 100 - No. 35 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, SEPTEMBER 10, 1998

ISSN Number 0164-68X

Thousand attend Baraga Saturday activities

The Slovenian community of Cleveland took center stage during Labor Day weekend and hosted the most magnificent Bishop Baraga weekend in 50-year annals of the organization.

The last time Cleveland hosted the Bishop Baraga Association's Annual Meeting and related festivities was in 1979. People were born, graduated from high school and began college since the last celebration here. For sure, the people of Cleveland were ready, willing and anxious to put their expertise to work to welcome Baraga visitors. And they were successful - in an overwhelming way.

Beside the annual meeting, the secondary object of hosting the "Baraga Days" we felt was to introduce Slovenian missionary and American frontier hero Frederic Baraga to those who were not familiar with his life. And in that respect, the gathering was overwhelmingly successful. Every family, every talk, from every activity was centered solely on Baraga. By Sunday evening, a large number of people said they were simply amazed by all the good that Baraga had done in his life, and they never knew it.

So in that respect, the weekend was successful. Even the National Air Show which was taking place in the vicinity, didn't hamper things. The Air Force planes flew mostly around the lakefront or out over the lake, not giving us much interference, noise-wise. And on Sunday, the Cathedral seemed to be soundproof.

The Baraga activities began on Saturday evening with a 6:30 Slovenian Mass celebrated in St. Vitus Church. The front of the outside of the church was decorated with garlands of floral wreaths. Two big pin trees with their bottom halves shaved supported a circle of ribbons strung out toward the church. Bernie Ovsenik did her usual outstanding decorating job. A banner, made by Tom Zakrajsek, showed Bishop Baraga in the

Kres Dancers in Slovenian National Costume line up before marching into St. Vitus Church on Saturday, Sept. 5th

(Photo by Tony Grdina)

"One Thing Is Necessary," which was Father Baraga's favorite saying and motto.

There was plenty of parking in the normal church lot and gravel was laid in the recently excavated former Smole lots that week to hold the overflow of cars. After dislodging their passengers, the buses parked in the Key Bank lot.

Those taking part in the

marched into the church dressed in Slovenian National Costume.

Dr. Robert White and accountant Mario Percic followed, in front of the clergy.

Inside the church an extra row of seats was placed in front of the first pew. Another large cluster of folding chairs was set up on right side of the front of the

deacon John Vidmar who concelebrated the Mass. Our own Bishop A. Edward Pevec was there to help host, and advise. He attended all Baraga activities that weekend.

All clergy were dressed in white vestments with gold trim in keeping with the 50th anniversary theme of this weekend.

The most beautiful music in the world was sung in the choir loft under the direction of John Srsen who directed the combined singers from Fantje Na Vasi, Glasbena Matica, Korotan, and the Lira and Youth Choirs of St. Mary's and St. Vitus. Organist was Franci Coffelt.

Readers were Mojca Gabric, Mili Odar and Monika Povirk. Servers were Niko Kuhar, Christopher Music, Pamela Ovsenik, Marija Plečnik, and John Polomsky.

Head usher was Joseph Baskovic who along with his crew of eight, passed out KSKJ donated song books and program pamphlets to the church-goers.

Gift-bearers were Antonija and Frank Urankar, Frances Nemanich and Mary Lunder, and Josef and Marie Lah.

The social and hospitality followed in St. Vitus School auditorium.

As the visitors entered, they were directed by Stane Kuhar to either the front entrance or the back door where two tables lined the entire width of the auditorium filled with food. Items available were roasted chicken, Slovenian-style potato salad, tomato salad, pasta salad, klobase with sauerkraut, pizza, ham, salami, *prosciutto*, various other cold-cuts, breaded pork cutlets, assortment of relish dips, hors d'oeuvres, condiments, cheese and crackers, rolls and white, whole wheat, or rye breads, plus 600 krofe baked that morning by the St. Vitus Altar Society. Four more long tables were filled with a huge variety of pastries and fresh fruits. Iced fruit punch, wine, soft drinks, and coffee were also available.

There were FOUR food lines yet so many people came, it took 45 minutes for them to be served. We were expecting about 500 people. Tables and chairs had been set for them. But they kept coming and coming. Five more tables were quickly set up in the Slovenian Room, then 10 more tables were placed outside where folks could place their food down

(Continued on page 3)

Baraga Weekend on Channel 8

Our super Slovenian television newscaster Dick Rus is making a documentary about the Cleveland Bishop Baraga Weekend, held September 5 and 6.

It will be shown on Fox Channel 8 on **Friday**, September 11 at 5 p.m. and on **Sunday**, September 13 at 8 in the morning.

procession into St. Vitus Church gathered in the church courtyard. The procession was led by host pastor, Rev. Joseph Božnar and acolytes carrying the cross. Next followed a dozen members of the St. Vitus Catholic War Veterans carrying the American flag with a color guard of rifle bearers. Franci Zalar, dressed in Slovenian costume, carried the Slovenian flag.

One of the most amazing sights in the history of Cleveland occurred as 110 men, women and children

church between the altar railing and the first row. Beside that, people were standing in the choir loft and in the side balconies. In the back, pilgrims were standing shoulder to shoulder the entire width of the church. It is estimated there were about 1,000 people in the church that very warm evening.

The Main Celebrant was Archbishop Dr. Franc Rode who came all the way from Ljubljana, Slovenia to be with us that week. There were four other bishops, plus over a dozen priests and

Treasure Buried in Middle of Cleveland

By Rudy Flis

On Saturday, Sept. 5th, I found a treasure buried in the middle of Cleveland.

Thank you Bishop Baraga for bringing my wife and me into St. Vitus church for your "Bishop Baraga Days" celebration. What a treasure this beautiful church is.

If I were to build a church for God's son, Jesus, I would duplicate St. Vitus Church. If you are able to, attend a Mass at St. Vitus. See and feel the love the Slovenian immigrants must have had for "Jesus," to build such a magnificent church.

The 6:30 p.m. Mass on Saturday was filled, past capacity. Archbishop Dr. Franc Rode, celebrated Mass in the Slovenian language. Our Bishop A. Edward Pevec, with 3 other bishops, and priests and many of the laity in Slovenian costume, made this Mass seem most special.

The wonderful, melodious Slovenian hymns, loudly sung by most people in attendance, lifted my soul so close to heaven, I almost didn't return. How mysterious, the pleasure I receive from these Slovenian hymns, which I do not understand and could not sing because I do not know the words. I did try to hum, I wanted so badly to be a part of it.

At the sign of peace, I turned and kissed my wife, Therese. She looked at me and said, "Oh is that what they said in Slovenian?" A loving wife with Irish wit.

Mass over, everyone left St. Vitus Church and walked to the Social Hall. I looked at the large crowd and thought, "No way are they going to feed all these people."

Well, they did. All had a meal, a delicious meal, and there had to be 12 baskets of food left over. Could it be Bishop Baraga multiplied the food so all present left

the celebration not only with a happy soul, but also with a full tummy?

Saturday had to be a great day for the Bishop Baraga Association and the parishioners of St. Vitus. Wish you could have been there.

Next day, Sunday, the 2 p.m. Mass in St. John's Cathedral was close to full. Mass was celebrated by Cleveland Bishop Anthony M. Pilla, with Slovenian Archbishop Dr. Franc Rode, Bishop Pevec, five other bishops and about two dozen priests.

In the procession going into St. John Cathedral were Ohio Governor George V. Voinovich and his wife, Janet, August Pust of the Governor's office, Dr. Robert White and his wife, Pat, and Judge Ron Suster and his wife, Pat, John M. Urbancich, executive editor of the Sun newspapers and his wife, Candy, and Elizabeth Delene of the Bishop Baraga Association, and Jim and Madeline Debevec. There also were many men, women and children dressed in Slovenian costume.

Bishop Pilla's homily was all about Bishop Frederic Baraga. It was a powerful homily for a great man of God.

After Mass, we went over to the Slovenian Home on St. Clair and great tasting food, especially the liver dumpling soup. Emm, good. Great company at our table also. Stane and Elsie Kranjc came all the way from Toronto to sit with us.

I am sure more will be printed about this special weekend in this paper.

But I must congratulate Jim and Madeline Debevec for the honor bestowed upon them by the Bishop Baraga Association. They were selected as "Baraga Man and Woman of the Year 1998."

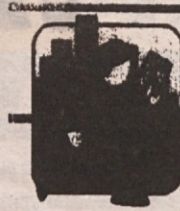
An excellent choice for two deserving people.

Rudy and Therese Flis are first-time Baraga pilgrims. They participated in all weekend events. (Photo by Tony Grdina)

100 WORDS MORE OR LESS

by John Mercina

MR. & MRS. PARENTS
1234 Main Street
Anywhere, U.S.A.

STATEMENT

Statement #: 1
Date: Sept 9, 1998
Customer ID: #1 Child

Bill To:

CHILD NUMBER 1
1234 Main Street
Anywhere, U.S.A.

DAILY STATEMENT TO MY CHILD BEGINNING 9/9/1998

Date	Description	Amount	Payment	Balance
SEPT 9	WAKE-UP CALL	1.00	0	1.00
	WARDROBE PREPARATION	2.00	0	3.00
	BREAKFAST-LABOR&GOODIES	5.00	0	8.00
	HELP WITH WASHING/BRUSHING HAIR	5.00	0	13.00
	HELP WITH DRESSING FOR SCHOOL	5.00	0	18.00
	RIDE TO SCHOOL	5.00	0	23.00
	TAKING MESSAGES ON THE PHONE	5.00	0	28.00
	TAKING FORGOTTEN LUNCH BOX TO SCHOOL	5.00	0	33.00
	TAKING A CALL FROM THE TEACHER	5.00	0	38.00
	SHOPPING FOR SCHOOL SUPPLIES	10.00	0	48.00
	PICKING UP DUE TO ILLNESS	10.00	0	58.00
	A SHORT VISIT TO THE DOCTOR	50.00	0	108.00
	PICKING UP A PRESCRIPTION	18.00	0	126.00
	LOWERING THE TEMPERATURE DUE TO YOU HAVING FEVER	2.00	0	128.00
			Total	\$128.00
	(THIS STATEMENT ONLY COVERS THE TIME FRAME OF 7:00 AM TO 8:00 AM. I RAN OUT OF ROOM ON THIS STATEMENT. SEE NEXT STATEMENT).			

Slovenian WCPN Radiothon

Slovenian radio program "Slovenian Hour" on WCPN 90.3 FM, with host Tony Ovsenik, is included in the on-the-air fund-raising (Radiothon).

If you are inclined to support Slovenian programming on this station, you are asked to call during the program this Saturday, Sept. 12 between 9 and 10 p.m., while the program is on the air, with your pledge.

The phone number to call is 216 - 432-3700. Thank you for your support.

Congratulations to the

AMERICAN HOME

on its
100th Anniversary

Alice Opalich
Richmond Heights, Ohio

Spaghetti Dinner

St. Mary's (Collinwood) Holy Name Society will sponsor a spaghetti dinner on Saturday, Sept. 12 at 6 p.m. in the school auditorium. It is for the benefit of the parishes Right to Life activities.

The dinner is co-sponsored by St. Joseph and St. Helen KSKJ Lodges. Tickets are now available from Holy Name members and in the parish office. Cost is \$6 for adults and \$3 for children.

Polka Cruise

April 11-18, 1999

Hosted by Al Markic,
IWAJ general manager

NCL's Norwegian Sea
7-day Texaribbean Cruise

from \$925 pp

For Free Brochure

Call 1-800-659-2662

EUCLID TRAVEL

22078 Lakeshore Blvd.
Euclid, Ohio 44123

NORWEGIAN CRUISE LINE

Ships: Regatta, Bohemian and Paradise
1998 Norwegian Cruise Line

Thousand attend Baraga Saturday activities

(Continued from page 1)

while they ate under the stars on a perfect summer evening. Visitors placed their food trays on the stage and were standing up eating, shoulder to shoulder.

Bishop Baraga must have been watching over us because no matter how much food was consumed, the tables were always full. I went into the kitchen and asked the head chef, Linda Plečnik how the food was holding out. She calmly looked up and replied, "No problem. We have plenty more."

Sure enough, at the end of the evening, when most of the people had left, an announcement was made that anyone who wished could use the take-out containers placed on the tables, and take what was left home. And they did.

The cost of all the food was donated by the American Slovenian Catholic Union (KSKJ) and prepared and donated by the ladies of St. Vitus and St. Mary (Collinwood) parishes and the various societies within the two churches, especially the St. Vitus Slovenian School parents and students.

After most of the patrons had dined, a short program followed. Master of Ceremonies Felix Gaser introduced host pastor Rev. Joseph Božnar who welcomed everyone in the Slovenian language, while James Debevec, the Cleveland Baraga 1998 ad hoc committee chairman, welcomed everyone in the English language. The Kres dancers performed two folk dances.

Rev. Alexander Sample III, Executive Director of the Bishop Baraga Association then read a history of the many fine contributions given to the association from the Orazem Sisters, Frances, Anna, Josephine, and Marie. He then presented prestigious plaques to Marie Orazem and Josephine Ambrosic from the Bishop Baraga Association in appreciation for their contribution to the Cause of Bishop Baraga.

Everyone loved the new blue stage curtain which had been installed the previous day.

Along the back wall was a magnificent cultural display of the life of Bishop Baraga and other Slovenian missionaries. It was presented by Prof. Edward Gobetz, Director of the Slovenian Research Center of America.

Recapping the social

over 800 people enjoyed a delicious meal with refreshments, and it was all done with absolutely no cost to the Baraga visitors.

It was a perfect day proudly presented by our Greater Cleveland Slovenian hosts for the honor and promotion of the Cause for Sainthood of Bishop Frederic Baraga.

--James V. Debevec
1998 Baraga ad hoc
Committee Chairman
(To Be Continued)

Left to right sisters Milka Krulc and Ivana Volčjak; Stan Krulc, Antonija Urankar, Marica Lavriša, and Ivanka Rozman look splendid in their Slovenian costumes.

Marie Orazem and Josephine Ambrosic, right, receive special recognition plaques from the Bishop Baraga Association. Presenting the awards are Rev. Alexander Sample, III, Executive Director, and Elizabeth Delene, Archivist and Baraga Bulletin Editor.

Dr. Edward Gobetz, left, Director of the Slovenian Research Center of America, explains some of the Baraga exhibit to Joseph Kastelic of Toronto.

All Photos by Tony Grdina
and John Larish

Waiting for the procession to begin are, left to right, Matthew, Samuel and mother Marie Kushner.

Well known trumpeter and radio personality Eddie Mejac holds the traditional Slovenian silk umbrella.

Albie's Visit to Slovenia

Our trip to Slovenia was our most memorable vacation. You could get 56 or so people on the Kollander 75th Anniversary polka tour to Slovenia, their stories and experiences. But I'm not writing about the trip but about my experience with the language, people, cities, countryside, and money.

My parents came over in 1905 when Slovenia was part of Austria. At that time Slovenia's language was intermixed a lot with German, since German was the official language of the courts and government. My parents were educated to the 3rd grade and then they had to work on the farms. At an early adulthood they were sent to learn their trades. My father was sent to learn to be a blacksmith and my mother as a seamstress. Life was very hard for the families and many looked to America for a better job and freedom.

These early Slovenians settled in the cities of America, like Cleveland, Chicago, Pittsburgh. They lived in their own neighborhoods and soon had their own merchants, doctors, and priests to service their needs. Most married their own Slovenian brethren. Their children, born Americans, talked and lived in these Slovenian colonies. As was,

these Slovenians had no contact with their homeland and they remained the Slovenians of the 1905's. We have our daily radio show, Slovenian churches, picnic grounds, and the music of polkas ... waltzes ring in our ears. Our lives center around these affairs and makes us proud to be Americans of Slovenian descent.

When we heard of this polka tour to Austria - Slovenia we decided to go. Our 2 daughters - sons-in-law decided to send us as a gift of our 40th anniversary.

We had 2 days in Vienna, Austria which we saw the sights of the city and their foods and wines. We also had a half day excursion to the Czech Republic Budweiser Beer plant. Already hearing the Czech border guards speaking the Slavic tongue of "Dobri Dan" made you very anxious to see Slovenia. Upon our crossing on to Slovenia immediately made me feel at home. Never was there a feeling of being in a foreign country. The country was everything we expected and more. We found a modern free democratic society.

The cities clean, busy, and full of friendly people. The country breath-taking with its streams, meadows, and mountains covered with evergreens. The Alps with their snow peaks and Triglav

standing as a giant symbol of Slovenia.

Now as I found it only as I through my own interpretations, finding the Slovenia of 1998, thinking now I would find the Slovenians of 1905. There was no Slovenian music on the radio or TV but mostly modern American type. The people were modern dressed as I saw jeans, sneakers, and sandals as in any American city. Their language was returned to all Slovenian words and the mix was gone. Although they understood us and we could catch phrases of theirs as long as they spoke slowly. We were able to communicate although a lot of the merchants did speak English.

The buildings and homes are very decorated with flowers making everything alive with colors. In our towns you see new homes or rows on rows but not there. The homes are far and in clusters and their gardens are nearby. A lot of apartments in the center of town.

The families live together in their ancestral homes. Generations live in one home. We both saw our homes of our parents. The house where my wife's father was born in Brég near Ribnica is still in the family. My father's house in Kusar Kal near Novo Mesto was also in the family, the fourth generation.

The money of the new republic was very confusing to us. The tolar needed to buy your daily needs are in such large denominations. We are not used to having a pocket full of large bills. Maybe soon as the Euro-dollar comes about that will be eliminated. It was great that most places accepted our plastics (Master Charge, etc.).

So I find going so far to see our ancestor home that the Slovenian I was looking for was right here in our own USA. We could enjoy all of our Slovenian customs and peoples at home.

--Albert Somrak
of Albie's Place

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Society for Slovene Studies 1998 Annual Meeting in Boca Raton

The 1998 annual meeting of the Society for Slovene Studies will be held in conjunction with the 30th annual convention of the American Association for the Advancement of Slavic Studies (AAASS). This will take place at the Boca Raton Resort and Club in Boca Raton, Florida, from September 24-27. The Society for Slovene Studies will sponsor the following panels (date, title, chair, papers and discussant):

Thursday, September 24, 2:00-4:00 p.m.

Slovenia in the 1980s: New Research Evidence

Chair: Carole Rogel, Ohio State University

Papers: Božo Repe, University of Ljubljana
Aleš Gabrič, Institute for Contemporary History, Ljubljana

Lea Plut-Pregelj, University of Maryland

Discussant: Dennison Rusinow, University of Pittsburgh

Friday, September 25, 8:00-10:00 a.m.

The Slovene Fraternal Organizations: Kranjska slovenska katoliška jednota

Chair: Fr. Blase Chemazar, Holy Cross

Papers: Darko Friš, University of Maribor
Bogdan Kolar, University of Ljubljana
Andrej Vovko, School Museum of Slovenia, Ljubljana

Discussant: Dr. Rudolph M. Susel, Slovenian section editor Ameriška Domovina and editor Our Voice newspapers, Cleveland

Friday, September 25, 10:15-12:15 p.m.

Economic Contexts and their Impact on the Formation of Slovene Ethnic Identity

Chair: Karl Kaser, University of Graz, Austria

Papers: Andrea Haberl-Zemljč, University of Graz
Robert Minnich, University of Bergen, Norway
Christian Promitzer, University of Graz

Discussant: To be announced

Saturday, September 26, 8:00-10:00 a.m.

Translating from Slovene: Presentation or Adaptation of a Strange Culture?

Chair: Peter Scherber, University of Göttingen

Papers: Tatjana Žarova, State University of Foreign Literature, Moscow

Klaus-Detlef Olof, University of Klagenfurt

Andrew Wachtel, Northwestern University

Discussant: Tom Priestly, University of Alberta

Saturday, September 26, 10:15-12:15 p.m.

Transformation of Ethnic Identity among Slovene Immigrants

Chair: To be announced

Papers: Breda Čebulj-Sajko, Znanstveno raziskovalni center Academy of Sciences, Ljubljana

Marina Lukšič-Hacin, ZRC, Ljubljana

Zvone Žigon, ZRC, Ljubljana

Discussants: Frances Swyripa, University of Alberta,
David Stermole, Toronto

Saturday, September 26, 12:30-2:30 p.m.

Seven Years of Slovene Democracy and Independence

Chair: Matjaž Klemenčič, University of Maribor

Papers: Jozef Figa, Hamilton College

Vera Klopčič, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana

Samo Kristen, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana

Discussants: Ljubiša (Steven) Adamovich, Florida State University; Ivan Čizmič, U. of Zagreb

Sunday, September 27, 8:00-10:00 a.m.

PLEČNIK I: Plečnik and Urban Design

Chair: Derek Sayer, University of Alberta

Papers: Peter Krečič, Director, Architectural Museum, Ljubljana

Robert G. Dyck, Virginia Technical University

William Singer, Architect, New York City

Discussant: Aleš Vodopivec, University of Ljubljana

Sunday, September 27, 10:15-12:15 p.m.

PLEČNIK II: Situating Plečnik in his Historical Context

Chair: John K. Cox, Wheeling Jesuit University

Papers: Andrew Herscher, Harvard University

Christopher Long, University of Texas

Debra Schafter, Trinity University, San Antonio

Discussants: Caroline Constant, University of Florida;

Paul Tesar, North Carolina State University

The Society for Slovene Studies Business Meeting will be held on Friday, September 25, from 3:45 to 5:45 p.m., in the Galleria South meeting room.

Rudolph M. Susel

GORJANC

HEATING & COOLING
A Name For All Seasons.

FURNACES - BOILERS
AIR CONDITIONERS - HEAT PUMPS
GEO-THERMAL SYSTEMS
RADIANT FLOOR HEATING
AIR CLEANERS - HUMIDIFIERS

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard

WARM FRIENDLY FLOORS

The Old House

Residential - Commercial

944-9444

30170 Lakeland Blvd.

CARE
HEAT AND COOL PUMP CONTRACTORS

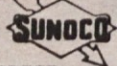
MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

SUNOCO
 DIESEL ENGINE REPAIRS
 4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
 COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
 FRONT END ALIGNMENT

 ASE
Automotive Service Excellence

EUCLID SUNOCO SERVICE

 222ND STREET
 940 East 222nd Street
 261-9544

200TH STREET
 470 East 200th Street
 481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

St. Clair Pensioners News

Were you there? Did you attend the Annual Picnic of the Federation of Slovenian Citizens (Pensioners) on Wednesday, August 19th?

A super crowd of over 400 enjoyed a perfect day, and a perfect picnic. The weather? Perfectly perfect, and especially so for a picnic. The attendance? The best yet. The food? Delicious! Never a doubt with Julia Zalar in command. And then ably assisted by capable help in the serving of all 398 dinners... All in a matter of about 45 minutes. Or was it 40 minutes Wow!

After the dance floor was cleared of the tables and chairs, it was *Strike Up The Band*, and the enticing music set the dancing feet in motion.

Outside, the balinca courts were busy and fully occupied. Elsewhere groups were occupied in friendly conversation. And yes, get three Slovenians together and you have a singing trio. Before the first song is ended, the trio has quickly grown into a chorus. Even Frances Legat was wheeled over to join our circle.

Truly on this day we had it all. A perfect Picnic Day. Were you there?

Our speaker for our August meeting was Mr. Bob Weber of Weber's Health Food Store. His topic was our health and our deficiencies particularly as we age, and our need and bene-

fits of vitamins, herbs and nutrients. By the interest and also the many questions, the members asked that we schedule Mr. Weber again in the near future. Our president suggested that in the meantime, members submit in writing to him, subjects they wish discussed at that time. By limiting the number of subjects on the agenda, they can be more thoroughly covered.

Tony Kaus who suffered a stroke and was undergoing therapy at Heartland of Mentor, has been transferred to Gateway Nursing Home in Euclid. You can direct your cards to him there or to his home. I am sure he would appreciate a few visits at Gateway, also.

Josephine Mohorcic, needing closer attention, is now at Manorcare Nursing Home in Willoughby. Do send her a card. It will be most welcome.

Josephine Perpar has gone through some rough times, but I am happy to report that she has left some of that behind. Good to see you back again, Josephine.

Happy to report that Frances Nemanich is making good recovery and is slowly making her appearance here and there. She was able to attend our August meeting and received a very warm welcome. She will again take up her duty as recording secretary next month. Our thanks and appreciation to

Sylvia Plymessa for filling in for Frances during her absence.

It was so nice to report that Father Victor N. Tomc and member Frances Nemanich were given special recognition and honored this past Sunday, September 6th at the annual gathering and celebration of the Bishop Baraga Association in Cleveland. Each was presented a beautiful plaque for their dedicated service for the cause of Bishop Baraga. Father Tomc for 25 years of service and Frances for 23 years. Our heartfelt congratulations to both Father Tomc and to our dear member Frances Nemanich. They both are true and sincere dedicated members of the Bishop Baraga Association.

Our member Valerie Baznik was also recognized for her participation and assistance to the Cleveland 1998 ad hoc Baraga Committee. Congratulations also to Josephine Perpar, Albina Pozelnik, and any other members who assisted in making the Cleveland Baraga Days an outstanding success.

September 10th, the day of our "Picnic in the Park" is here. Valerie Baznik and her committee are handling the arrangements. Hopefully you have signed up for the event. This treat is reserved for members only. Mike Vidmar who now is a resident of the Neff Road Home, will be with us for the "Picnic in the Park." Remember, rain or shine, the picnic will go on. See you there.

Our next meeting will be on **Thursday, September 17th** in the Kenik room of the St. Clair Slovenian National Home. Meeting is scheduled to begin at 1 p.m. See you there, also.

--Stanley J. Frank

Slovenian Educator Writes Internet Book

A Slovenian teacher in Canada has published a book called "The Busy Educator's Guide To The World Wide Web."

Marjan Glavac of London, Ontario has received high acclaim from the Toronto Globe and Mail for his 200 page book.

The article says, "Every day in schools and homes across the country, hours of valuable time are wasted surfing the Internet. Students bounce around aimlessly like pinballs. Parents and teachers, struggle to keep up. How can students, parents and teachers make better use of their Internet time?"

"The Busy Educator's Guide to the World Wide Web by Marjan Glavac, provides a wealth of ideas tips and sites to transform wasted hours into hours of real educational value.

"A must-see educational site for every teacher and parent: Global SchoolNet Foundation

<http://www.actden.com/> delivers gr. 7-12 reading, writing, math lessons and marks tests for you; shows students and teachers how to create cool digital art; presents an introduction to using the Internet and much more."

Subscribe to his free newsletter The Busy Educator's Guide Newsletter at: <http://www.glavac.com>

Why do cows wear bells?
Their horns don't work.

House for Rent

Cherokee off E. 200 St. 2 bedroom brick bungalow, Basement, Garage, Yard. No pets. Security deposit. References. \$500/Mo.

Call 216/531-6780

(Sep 17)

One World Day at Cultural Gardens

The Cleveland Cultural Garden Federation presents "One World Day" on Sunday, Sept. 13 from 1 to 4 p.m.

At 1 p.m. parade gathers in the American Colonial Gardens. At 1:30 the parade proceeds to the Hungarian Gardens. At 2 p.m. a celebration begins at the Hungarian Garden. All nationalities welcome. Refreshments and birthday cake.

The only President's child to be born in the White House was Esther Cleveland in 1893.

TAILORS/SEWING SUPERVISORS AND CROSS-TRAINED SEWERS

We immediately need Tailors, Supervisors and Multi-Talented Sewing Operators with the following skills for a men's custom tailored clothing operation:

- A team-based attitude
- Service oriented work ethic
- 54 years of experience
- Familiarity with canvas coats
- Hand sewing capability
- English proficiency

Our near SW side facility is new and fully air-conditioned and our manufacturing approach is:

- Modular, single-unit production
- Stand-up/hand-off
- Quality, not volume, oriented

We pay hourly, not based on piece rate incentives and at higher rates than most other sewing operations. We also provide one of the best medical, dental, life 401(k) and paid vacation/holidays plans.

Cal Mike at (216) 676-8997 to schedule a sewing interview.

EXPRESS CUSTOM TAILORS

Richard Blechynden, an Englishman trying to increase the use of tea in the U.S., first served iced tea at the Louisiana Purchase Exposition (also known as the St. Louis World's Fair) in 1904.

Drive in - or Walk In BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844
Imported and Domestic Beer and Wine
Soft Drinks - Milk - Ice - Snacks
Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water -

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇒

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

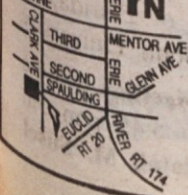
5216 Wilson Mills Road

Richmond Hts., Ohio 44143

461-7989 / 461-0623

Since 1905
Davis
Funeral Home

A Distinguished Name in... FUNERAL SERVICE

Charles R. Davis
John R. Vaughan
Mitchell W. Babcock

The **Trust 100**
Network of Family Owned...
Funeral Homes

4154 CLARK AVE.
WILLOUGHBY, OH.
942-1122

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

Fantje Na Vasi Concert is Near

The Slovenian men's chorus Fantje Na Vasi will hold its annual concert on Saturday, October 3rd in the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Avenue in Cleveland. Doors will open at 6 p.m. and the concert will begin at 7 p.m. Special guest performers will be the KRES dancers.

Admission is \$10.00, with children 13 and under admitted free.

Reserved seating is available by calling Mark Jakomin at (216) 944-6997. General admission seating will be available at the door on the night of the performance.

Following the show, the Veseli Godci (Happy Musicians) will play for your listening and dancing pleasure.

Join the Fantje Na Vasi and the Stan Mejac Orchestra for a bus trip to Chicago October 17th and 18th for the Slovenian American Radio Club's annual Slovenski Dan (Slovenian Day).

For further information, contact Tom Srsen at (440) 352-7455.

Altar Society Dinner

A once-a-year fund-raising project of the St. Vitus Altar Society is the Chicken - Roast Beef Dinner. This year it will be held on Sunday, Sept. 13 in the St. Vitus Auditorium, Glass Avenue and E. 62nd St.

Serving will begin at 11:30 a.m. and continue until 1 p.m. The dinner will be complete with soup, chicken or roast beef, vegetable and dessert. All this for only \$10.00 for adults and \$5.00 for children under 12.

Camper's Picnic

Slovenska Pristava Camper's Association is sponsoring its second annual steak and chicken dinner on Saturday, September 26.

Dinner will be served beginning at 6 p.m. children's games are planned and there will be live music for your dancing pleasure.

Advance tickets are recommended (\$13 for steak, \$10 for chicken) and are available from any camper or by calling Mrs. Dana Leonard at 216-481-2985.

Come join us as we welcome Fall and say farewell to another beautiful, memorable Summer at Pristava.

American Home 100 Years

CARST-NAGY Memorials

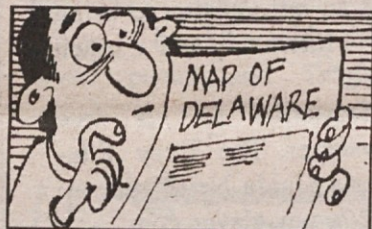
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

Slovenian Radio on WCPN

A wonderful Slovenian radio show is being broadcast in Cleveland on Saturday evenings, at 9 p.m. on WCPN-90.3 FM hosted by Tony Ovsenik.

The program is bilingual featuring all styles of Slovenian music.

For announcements call your host, Tony Ovsenik at (440) 944-2538.

In the state of Delaware, counties are divided into areas called hundreds.

Meeting Postponed

St. Mary Magdalene Lodge KSKJ canceled their September meeting. Please keep in mind the first Wednesday in October as usual at 1:30 p.m. in St. Vitus Social Room. We are looking forward to a nice attendance as a special "event" will take place.

--Fran Nemanich
President

Meeting

S.W.U. Branch 47 of Garfield Hts. Meeting will be held on Sunday, Sept. 13 at 1 o'clock in the Public Library in Bedford Heights.

--Mary Taucher, Secretary

432-1114

Ann's Dressmaking and Alterations

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)
Weddings, Special Occas'ns
6027 St. Clair Ave., Cleve.

Broccoli Slaw Salad

- 1 pkg. of broccoli slaw (garden fresh)
- 2 pkgs. Ramen Chinese noodle soup-oriental or chicken
- 1 C. sunflower seeds
- 1 C. slivered almonds
- 2 or 3 green onions chopped up (optional)

Open noodles and set aside seasoning packets. Break up noodles (don't cook).

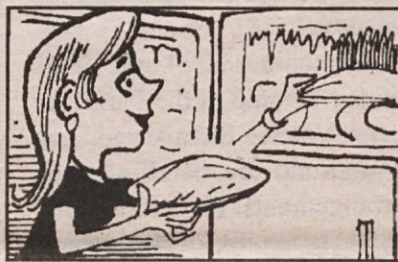
Mix all of the above ingredients with noodles.

BLEND TOGETHER

- 1 C. Canola oil
- ½ C. sugar
- Seasoning packets from noodles
- ½ cup vinegar (I use ¼ rice and ¼ cider)

Pour over broccoli slaw mixture and refrigerate. Don't make overnight. It's best when made the same day you are serving.

--JoAnn Kaifesh
Kirtland, Ohio

Freeze leftover meats and vegetables in meal-size packages. Serve later as "T.V. dinners."

Coming Events

Friday, Sept. 11

Dance at West Park Slovenian Home, 4583 W. 130 St. from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Casuals.

Saturday, Sept. 12

St. Mary (Holmes Ave.) Holy Name pro-life Spaghetti Dinner in school auditorium at 6 p.m. Adults \$6, children \$3.

Saturday, Sept. 12

Night at the Races, Slovenian National Home, Newburgh. For information call 1-440-243-4062 or 341-6136 after 5 p.m.

Sunday, Sept. 13

St. Vitus Altar Society Annual Chicken - Roast Beef Dinner in St. Vitus auditorium from 11:30 to 1 p.m. Adults \$10; children \$5.

Sunday, Sept. 13

Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave., Cleveland, music fest honoring Joey Tomsick at 5 p.m.

Friday, Sept. 18

Dance at West Park Slovenian Home, 4583 W. 130 St. from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Dan Peters.

Sunday, Sept. 20

Vinska Trgatev picnic at Slovenska Pristava. Dancing to tunes of "Veseli Godci." No sour grapes.

Sunday, Sept. 20

Wine Festival sponsored by Slovenian Cultural Soci-

ety Triglav, held in Triglav Park, Wind Lake, Wis.

Friday, Sept. 25

Dance at West Park Slovenian Home, 4583 W. 130 St. from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Tony Fortuna

Saturday, Sept. 26

Slovenska Pristava Campers Association 2nd annual steak and chicken dinner, 6 p.m. (\$13 for steak, \$10 for chicken.) Advance sales recommended. Call 216-481-2985. Children's games and live music.

Saturday, Sept. 26

7 p.m. Dance / Concert / Program at Resurrection-Ascension Msg. Dooley Auditorium, Eliot Ave., & Woodhaven Blvd., Rego Park (Queens), NY. Admission \$15 adults, \$8 youth. Tickets, information call (212) 674-3442 or (718) 386-5317. Proceeds toward rebuilding Slovenian Home and church in New York.

Friday, Oct. 2

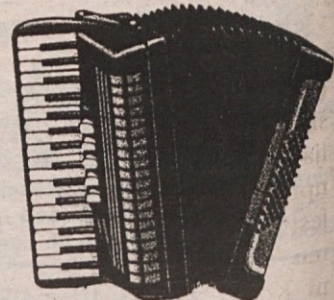
Dance at West Park Slovenian Home, 4583 W. 130 St. from 7:30 to 11:30 p.m. Music by Orcades

Saturday, Oct. 3

Fantje na Vasi Concert, Slovenian National Home, St. Clair at 7 p.m. Information (440) 352-7455. Kres Dancers. Veseli Godci Band. Admission \$10 at door.

MUSICFEST

Honoring Joey Tomsick
As Musician of The Year

At The
Collinwood Slovenian Home

Among Musicians Participating will be:

Fred Kuhar, Jeff Pecon, Zeke & Charlie
and Others

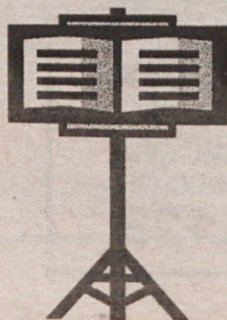
SUNDAY,
SEPTEMBER 13, 1998

5:00 PM till ????

Admission is Free
Sandwiches & Drinks Available

Security in Parking Lot

Zelev Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

VESTI IZ SLOVENIJE

Za Jedrsko elektrarno Krško veljajo slovenski predpisi - Slovenska stran želi pogajanja, hrvaška odlaša

Ta teden je ministrstvo za gospodarske dejavnosti poslalo Hrvatom stališča k hrvaškim pripombam k uredbi slovenske vlade o preoblikovanju Jedrske elektrarne Krško v javno podjetje. Hrvati zahtevajo soustanoviteljstvo s 50-odstotnim lastniškim deležem v JE Krško, soglasno odločanje in razne druge spremembe. Težava v zadevi je, da nekatere hrvaške zahteve oz. stališča niso skladna s slovensko zakonodajo. Slovenska stran je hrvaški ponudila skupni sestanek že ta teden, na katerem bi pojasnili vse nejasnosti, kot pa poroča včerajšnje *Delo*, Hrvati še niso na pobudo odgovorili. Določbe slovenske zakonodaje je mogoče preseči le ob pogoju, da oba solastnika JE Krško sprejmeta in ratificirata usklajeno meddržavno pogodbo. Do te rešitve pa bo glede sedanjih stališč težko priti.

Po kvaliteti življenjanaj bi bila Slovenija 37. od vseh skupaj 174 držav

Tako meni poročilo, ki je ga pripravil urad Združenih narodov. Raziskovalci so upoštevali vrsto kategorij, ki pričajo o kvaliteti življenja. Ugotovili so sicer, da v zadnjih letih kvaliteta življenja za vedno večji odstotek prebivalcev tudi najbolj razvitih držav zaostaja. Tako npr. v ZDA živi 16,5 odstotka prebivalcev v revščini kljub temu, da so ZDA četrta država na lestvici. Prednjačijo sicer Kanada, Francija in Norveška, ZDA sledita pa Islandija in Finska. Slovenija je na tej lestvici 37. (Avstralija je 15., Argentina pa 36.) in tako najvišje plasirana od vseh držav, izhajajočih iz komunistične preteklosti. Sledijo Češka (39), Slovaška (42), Madžarska (47), Poljska (52), Hrvaška je 76., Rusija je na 72. mestu. Veljavnost raziskave spravlja v dvom, ko je npr. Severna Koreja uvrščena kot 75. na lestvici, torej kar pred Hrvaško, kljub temu da naj bi zadnja leta bilo na Severni Koreji množično umiranje od lakote.

Poverilnica izročena - Nazaj na običajno navadno članstvo v VS OZN

Pretekli teden, kmalu po prihodu v Slovenijo, je nova ameriška veleposlanica Nancy Halliday Ely-Raphel že izročila poverilnico predsedniku Milanu Kučanu. Izrazila je željo, da bi bila Slovenija uspešna pri vključitvi v Nato in EU. Prinesla je tudi pozdrave predsednika Clintona.

S 1. septembrom je slovenski veleposlanik pri Združenih narodih dr. Danilo Türk prenehal igrati vlogo predsednika Varnostnega sveta, kar je sicer bil za mesec avgust. Ponovno bo predsedniško mesto pripadlo Sloveniji novembra 1999, kmalu pred iztekom dveletnega začasnega članstva v Varnostnem svetu.

Sovražno stališče do Slovenije Zvezne republike Jugoslavije se nadaljuje

Pretekli teden je letalo Adrie Airways prazno poletelo v Tivat in na povratku še zadnjič iz Črne gore odpeljalo slovenske turiste. Beograd je namreč prepovedal Adrii pristajanje v Črni gori. Trenja med sedanjim črnogorskim političnim vodstvom in režimom Slobodana Miloševića v Beogradu so velika, Srbija pa ima kontrolo nad zračnim prostorom Črne gore. Ukrep bo še otežil sicer v zadnjem letu rastočo trgovinsko menjavo med Slovenijo in Črno goro.

Begunci povzročajo vse več preglavic slovenskim policistom - Letos že prijeli več kot 6600 beguncev

Do prvih dni septembra so slovenski policisti letos že prijeli nekaj več kot 6600 beguncev, ki so brez dokumentov prestopili slovenske meje. Večina jih je iz Zvezne republike Jugoslavije, Romunije, Bangladeša, Sierre Leoneja in Šrilanke, vedno več jih je zadnje mesece tudi iz Albanije. Vedno več je pa tudi slovenskih državljanov, ki se ukvarjajo z nedovoljenim, a precej donosnim tihotapljenjem beguncev čez mejo. Kazenski zakonik do triletne zaporne kazni za to.

V SLOVENIJI SE PRIČELO NOVO ŠOLSKO LETO - Pretekli teden so "zajčki" ob svojem prvem šolskem dnevu pogumno dvignili roke v osnovni šoli Trnovo v Ljubljani. V ozadju so za ta prvi dan šolskega življenja bili navzoči njih starši. Sicer so "zajčki" vajeni biti skupaj, kajti mnogi so veterančki vrtecev. Podatki za celotno Slovenijo kažejo, da je v 445 samostojnih in matičnih osnovnih šolah, 372 podružnicah ter 33 takih s prilagojenim programom skupaj 21.500 prvošolčkov. Prvi šolski dan je minil tudi za približno 30.370 mladih, ki so prvič prestopili prag srednjih ali poklicnih šol, od tega je gimnazijcev 8987. Dobrih deset tisoč mladih si je izbralo triletno poklicne programe.

(Foto: Delo, 2. sept. 1998)

Iz Clevelanda in okolice

Kosilo Oltarnega društva—

To nedeljo vas vabi Oltarno društvo pri Sv. Vidu na kosilo, ki bo v šolskem avditoriju in bo serviranje od 11.30 do 1. pop. Nakaznice dobite pri vhodu, članice in gospodinje so lepo naprošene za pecivo.

Vrtna veselica—

Pevski zbor Korotan vabi na vrtno veselico to soboto na Slovenski pristavi. Od 5. do 8. zv. bo na razpolago dobra večerja (ocvrti piščanci, na žaru pečeni goveji zrezki), za ples in zabavo bodo igrali Veseli Godci. Vsi lepo vabljeni.

Maša za gen. Rupnika—

Tabor DSPB vabi rojake na sv. mašo to nedeljo dop. ob 10h za gen. L. Rupnika. Maša bo v cerkvi Marije Vnebovzete.

Vinska trgateg na SP—

V nedeljo, 20. septembra, prireja odbor Slov. pristave letno "vinsko trgateg". Od 1. pop. dalje bo servirano kosilo, nakaznice zanj pa si je treba nabaviti vnaprej pri odbornikih. Igrali bodo Veseli Godci, isto popoldne bo pa imel tekme Balincarski klub SP. Za te se bo treba prijaviti do 2. pop., kar na Pristavi.

Novi grobovi

Julia R. Strnad

Umrla je 85 let stara Julia R. Strnad, rojena Gorse, vdova po Edwardu, mati Judith in Linde Hayes, 2-krat stara mati, sestra Ann Cesnik, Edwarda ter že pok. Pauline Ulle, Emme Perko, Mamie Samsa, Louisa, Johna, Franka in Williama. Pogreb bo jutri, v petek, v oskrbi Želetovega zavoda zj. ob 8.45, v cerkev sv. Kristine ob 9.30, od tam na pokopališče Vernih duš. Ure kropljenja so danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Jennie Russ

Umrla je 101 leto staro Jennie Russ, rojena Kosir, vdova po Johnu, mati Mary Zadell, Anthonyja (pok.), Jean Gorski, Williama in Alberta, 13-krat stara mati, 27-krat prastara mati, 6-krat praprastara mati. Pogreb je bil 5. septembra v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču. Družina bo hvalčna za darove v pokojničin spomin St. Mary Church, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

(dalje na str. 11)

Baragovi dnevi—

Ti so v vsakem oziru zelo lepo izpadli. O njih bodo v naslednjih tednih številna poročila. Danes na str. 8 je nagovor, ki ga je imel na Slovenski pristavi v ponedeljek ljubljanski nadškof dr. Franc Rode. Jutri, v petek, med 5. in 6. zv., bo na oddaji na postaji 8 poročal novinar Dick Russ, poročilo bo ponovil tudi to nedeljo na oddaji, ki se prične ob 8. uri zjutraj.

Sestanek MZA—

V nedeljo, 20. septembra, ob 2. pop. bo pri Mariji Vnebovzeti sestanek Misijske Znamkarske Akcije. Sestanek bo združen z obiskom dveh misijonarjev z Madagaskarja (str. 12).

"Radiothon"—

Slovenska radijska oddaja "Slovenska ura - Slovenian Hour", ki jo vodi Tone Ovsenik, je vključena v tkim. "radiothon" javne radijske postaje WCPN 90.3 FM, z močjo 50.000 vatov. Če bi to oddajo (in postajo, ki jo omogoča) radi podprli, pokličite med oddajo samo to soboto zvečer med 9. in 10. uro na tel. št. 216-432-3700 in sporočite svoj dar. Enourne oddaje so namreč vsako soboto zvečer med 9. in 10. uri.

V tiskovni sklad—

Skupina rojakov iz New Yorka nam je poslala \$100 za naš tiskovni sklad. G. Frank in ga. Eleanor Zernic s Highland Hts., O., sta pa poslala \$20. Darovalcem za njih podporo hvala lepa!

Romanje v Frank, O.—

Vsi tisti romarji, ki nameravate potovati v Frank, O., z avtobusom, si morate vnaprej nabaviti vozne kartice. Te lahko še dobite, če pokličete enega izmed sledečih:

Viktor Tominec: 216-531-2728;

Frank Šega: 440-944-0020;

Frank Kuhel: 216-881-5165;

Anton Oblak: 216-481-9150.

Avtobus bo odpeljal iz parkirišča Slovenskega doma na Holmes Ave., kjer boste lahko pustili tudi svoje avtomobile, ob 8. uri zj. Na St. Clair Ave. pa se bo avtobus ustavil ob 8.30, pred Sheliga Drug. Prošimo, bodite točni! Sv. maša bo ob 12. uri, nato kosilo, ob 2.30 pa križev pot. Romanje je 27. sept. in sicer ob vsakem vremenu.

Z AMERIŠKO DOMOVINO
STE VEDNO NA TEKOCEM

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROCNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 35 Thursday, September 10, 1998

“BOG VAS ŽIVI!”

Nagovor nadškofa dr. Franca Rodeta na srečanju z rojaki na Slovenski pristavi v ponedeljek, 7. septembra

Ko sem danes tukaj med vami prvič, da obiščem Slovence v Clevelandu in opazujem vaše življenje, vaše organizacije, sploh utrip slovenske skupnosti v Clevelandu in okolici, vam moram najprej dati priznanje, iskreno priznanje za vse to, kar ste ustvarili, za vse to, kar delate, za vse to, kar ste. Vidim, da je med vami življenje močno, močno versko, kulturno, narodnostno, in vidim, kako se trudite, da bi v tej skupnosti ohranili svojo istovetnost ali, kot pravimo s tujko, svojo identiteto in sicer slovensko. Vem, da je Cerkev še vedno tista, ki ustvarja prava središča slovenske skupnosti, in v tem okviru vaših slovenskih župnij je potekalo bogato kulturno in duhovno življenje: verouk, razni tečajji, razna srečanja, razne organizacije. In zato sem res hvaležen, hvaležen tudi za to, da se trudite, da bi v teh organizacijah, ki so bodisi vezane na slovenske župnije ali na druge, ohranili slovenski jezik tudi mlajšim rodovom.

Glejte, dragi Slovenci in Slovenke, res, da jezik ni nujno vezan na narodnost. Jaz sam, če vam lahko zaupam, pri šestnajstih letih skoraj nisem več znal govoriti slovensko in takrat sem imel izredno močno in ostro slovensko narodno zavest, ko sem komaj še bil sposoben izreči kakšen slovenski stavek. Res je to, res je tudi, da vzamemo drugi primer, da so Irci izgubili svoj jezik in prevzeli jezik svojih zavojevalcev – Angležev. In neki Irec je rekel, da se pač nad Angleži maščujejo na ta način, da govorijo in pišejo angleščino veliko bolje kot Angleži sami. Je pa tudi drugi primer, in to so Židje, ki so po dva tisoč letih obudili svoj narodni jezik. In glejte, jaz mislim, da so vse te misli, ki ne vežejo nujno narodni občutek, narodno zavest, na jezik, v tem, da se da tudi v drugi, tretji, ali četrti generaciji Slovencev, ko mogoče že ena ali dve nista govorili slovensko; prebuditi po zgledu Židov, zopet slovenščino v novi mladi generaciji, tako, da skušate ohraniti tudi svoj jezik.

Tukaj srečujem Slovence, ki ne znajo slovensko, so pa silno ponosni, da so Slovenci. Včeraj sem srečal nekoga in ko sem mu rekel: “Your face is typical Slovenian”, je odgovoril: “I am Slovenian, and I am proud!” Kakorkoli že, saj dva človeka nista enaka, vsi smo različni. Jaz mislim, da je glavno to, da lahko rečemo: “I am Slovenian, and I am proud!”

Torej res moja hvaležnost in moja pohvala vam za vašo lepo skupnost, za vaše dejavnosti, tudi za vaše folklorne skupine, za ohranjanje jezika, predvsem pa za ohranjanje tega slovenskega ponosa, ki je – verjemite mi – pov-

sem upravičeno. Glejte, slovenski narod ni imel lahke zgodovine, vendar v tej zgodovini smo se izkazali kot klen, močen, resen, delaven, pošten narod. In če smo lahko na kaj ponosni, smo lahko na to. In mislim, da je razlog našega ponosa bolj upravičen, kot če bi slavili ne vem kakšne bitke, kjer smo pobili toliko in toliko sovražnikov. To je razlog za naš pristni slovenski ponos.

Drugo, kar bi lahko rekel – in to mislim, da treba dosti poudarjati: Amerika je vaša druga domovina. Tukaj, vem, se počutite dobro. Včeraj sem vprašal neko gospo, kako jim gre, kako se tukaj počutijo, in je rekla: “Sijajno, predobro nam gre!” Ne vem, če ste vsi istega mnenja, vendar vaš položaj ni slab in mislim, da ste lahko Bogu hvaležni za to, kar imate, za to kvaliteto življenja, ki ste jo dosegli, in da se skušate, kolikor se da, izogibati asimilaciji in utopitvi v tujih vodah; pač pa je treba delati za integracijo – vi ste del te ameriške družbe, vi sodelujete pri gradnji te ameriške družbe, pri njenem političnem, kulturnem, družbenem življenju, in mislim, da je tu nekaj, kar vas lahko tudi obogati, če boste ohranili svojo slovensko identiteto.

Torej – hvala vam, dragi rojaki, za te dni, kar sem jih preživel med vami, ki so bili lepi in v katerih sem dobil toliko lepih vtisov in tolikov razlogov, da vas izredno cenim in da vam dam vse svoje priznanje. Priznanje za to, kar ste zgradili. Čudovite cerkve, ki jih redkokje v Sloveniji vidiš: v Jolietu imate cerkev sv. Jožefa, kar dva stolpa ima; tukaj imate cerkev sv. Vida, izredno lepa, mogočna kot kakšna katedrala; cerkev Marije Vnebovzete – in gotovo še druge, ki jih nisem imel priložnost spoznati ob tem svojem potovanju. Vse to ste zgradili: narodne domove, svoje domove, lepe domove, lepe položaje imate tukaj.

Dajte tudi – bi rekel – iz tega svojega položaja narediti, da bo vaše življenje lepo, smiselno, pošteno in da bo lahko v ponos vam in v ponos vsemu slovenskemu narodu. In dejansko ste tukaj izredno dobro zapisani; lahko izgovarjate imena velikih Slovencev, kot so Friderik Baraga, ali Frank Lausche, ki so pripomogli in prispevali ogromno ameriški zgodovini. Tukaj niste uboga, obrobna populacija, ki nič ne velja, ki ni spoštovana. Tukaj ste spoštovani, tukaj ste sprejeti, tukaj ste dostikrat – vem tudi – občudovani. Želim samo, da ostanete vedno na tej višini v vaše veselje in v veselje in ponos vaše prve domovine Slovenije. Bog vas živi!

(Nadškofov nagovor – govoril je brez teksta – je za objavo pripravil od videotraka ob sodelovanju snemalca g. Ivana Hauptmana g. Stane Šušteršič iz Washingtona, D.C. Včeraj dopoldne pred odhodom je prepis zaključil in posredoval uredniku. Obema se najlepše zahvaljujem. Naj dodam še, da je nadškofa Rodeta navzočim na Pristavi predstavil dr. Mate Roesmann, predsednik Slovensko ameriškega sveta, ki je srečanje v ponedeljek organiziralo, in da je na kulturnem programu odlično in pestro sodelovalo več kulturnih skupin.

(Urednik AD)

Svetovni slovenski kongres vabi

Srečanje slovenskih zdravnikov po svetu

Svetovni slovenski kongres bo ta mesec organiziral prvo srečanje slovenskih zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev, ki živijo in delajo v tujini. Sestanek bo potekal od 16. do 20. septembra na Bled in na Otočcu na Dolenjskem.

TRST/GORICA – Namen srečanja je predvsem v medsebojnem spoznavanju in povezovanju slovenskih zdravnikov doma in po svetu ter predstavitev dosežkov slovenske zdravniške stroke širši javnosti.

Na srečanje vabi Slovenski slovenski kongres zdravnike iz tujine in domovine ter druge strokovnjake, ki delajo na področju zdravstva, npr. direktorje zdravstvenih ustanov, medicinske sestre in drugo zdravstveno osebje.

V osrednjem delu petdnevnega programa bodo potekala predavanja priznanih slovenskih strokovnjakov s področja zdravstva iz tujine o temah, kot so staranje, rak in prehrana, etika v medicini; na razni okroglih mizah bo tekla razprava na teme: predstavitev raziskovalnega dela slovenskih zdravnikov po svetu, možnosti mednarodnega sodelovanja, reforma zdravstva, poudarek na pregledu sistema zdravstvenega varstva v raz-

ličnih državah in s predstavitvijo problematike zdravstva v Sloveniji (npr. privatizacija).

Organizatorji bodo pripravili tudi brošuro z izveški predavanj, s seznamom in naslovi udeležencev in v sodelovanju s slovenskim ministrom za zdravstvo posebno knjižico s pregledom zdravstva v Sloveniji.

Poleg osrednjega strokovnega dela bodo med srečanjem tudi priložnosti za družabna srečanja in pa turistične ekskurzije. Prvi tak dogodek bo spoznavni večer 16. septembra v plesni dvorani Kazine na Bledu, naslednji dan bo kulturno-družabni večer s koncertom v cerkvi na Blejskem otoku in z večerjo v vili ob Blejskem jezeru; v soboto, 19. septembra, pa se bodo udeleženci zbrali na pikniku na Trški gori na Dolenjskem.

Srečanje slovenskih zdravnikov doma in po svetu se bo začelo v sredo, 16. septembra, v plesni dvorani hotela Golf na Bledu, ko bo na vrsti pred-seminarska okrogla miza z naslovom *Mednarodno sodelovanje, specializacije in študijska izmenjava*. Na tej okrogli mizi bodo nastopili zdravniki **Mladen Šolar** iz New Yorka, **Marco Križ** iz Argentine, **Zoran Arnež**, ki je predsednik Zdravstvenega sveta Republike Slovenije, **Matija Horvat** iz Ljubljane, **Borut Gubina**, ki bo predstavljal slovenske študente medicine, **Marko Bitenc** iz Zdravniške zbornice Slovenije ter **Pavel Poderoš**, ki bo zastopal Slovensko zdravniško društvo.

Ob 18. uri bodo v Plesni dvorani Kazina gostitelji – Upravni odbor Slovenskega svetovnega kongresa – priredili spoznavni večer za vse ugledne goste.

V četrtek, 17. septembra, bo ob 9. uri v hotelu Golf uradni začetek srečanja in z znanstvenimi referati bodo nastopili zdravniki **Veronika Ravnikar** iz ZDA, **Matija Peterlin** iz ZDA, **Leonard Sicilian** iz ZDA. Ob 15.30 bodo udeleženci odšli na otok sredi blejskega jezera, kjer bodo imeli koncert.

V petek, 18. septembra, bodo udeleženci blejskega srečanja odšli na Dolenjsko, kjer bodo na Otočcu v hotelu Šport imeli javno okroglo mizo o reformi zdravstva, na katero so povabljeni zdravniki **Silvester Lango** iz ZDA, **Janez Zajacki** je državni sekretar ministrstva Republike Slovenije za zdravstvo, **Majda Kregelj Zbačnik**, poslanka v Državnem zboru Slovenije, **Jurij Bajuk**

(dalje na str. 9)

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

Pričevanje o izrednem človeku in duhovniku v avstralski slovenski skupnosti

Pater Bazilij v spominih njegovih rojakov

Baragov dom je bil mnogim (ne samo slovenskim) fantom ob prihodu v Avstralijo prvi dom - oziroma košček domače hiše. Pater Bazilij je vsakemu nudil svojo pomoč in bil vsem kot dober in skrben oče.

Kljub temu, da so v domu živeli fantje različnih narodnosti in tudi veroizpovedi, sta v njem vedno vladala red in disciplina. Vsi so vedeli, da je pater dober po duši, a hkrati strog nadzornik, zato so upoštevali pravila doma. V cerkev ni nikogar silil, bil pa je vesel, če je pri maši videl kaj "svojih" fantov.

Pater je imel rad veselo družbo. Kadar je videl svoje mlade rojake sredi domačega kramljanja ali celo petja, se jim je rad pridružil. Vsi so mu bili pri srcu, zato jim je hotel nekaj podariti. V mesecu septembru je organiziral srečanje vseh fantov iz Baragovega doma z družinami. To se je odvijalo dolga leta v veseli družbi v dvorani pod cerkvijo.

V Baragovem domu sem živel nekaj manj kot dve leti tudi sam, ker sem se kmalu po prihodu v Avstralijo z dežele preselil v Melbourne. Z mano je bila tudi moja mama, ki je v Baragovem domu dobila zapo-

slitev kot čistilka sob. Pomagala pa je tudi sestri Emi, ki je bila kuharica za to veliko družino. Hrana je bila dobra in domača, saj so se tudi fantje, ki so stanovali drugje, radi prehranjevali v kuhinji Baragovega doma.

Pater je marsikateremu fantu pomagal pri iskanju službe, tako tudi meni. Spominjam se, ko sva šla v tovarno plastike v Hawthorn vprašat za delo. "Veš, v tej tovarni je veliko fantov iz Baragovega doma dobilo delo," mi je zbujač upanje.

Ko je v tovarniški pisarni delodajalec vprašal, če tudi jaz mislim samo začasno, kot večina drugih fantov, je pater tako prepričljivo govoril, da je delodajalec dejal: "Če fant misli resno, lahko začne kar jutri."

Približeval se je slavnostni dan za slovensko cerkev v Kewju - ponovitev nove maše patra Stanka Zemljaka. Še nikoli nisem imel svojega fotoaparata, še manj pa kaj vedel o tej stvari. Ker sem si želel, da bi to enkratno slovesnost sam slikal, sem vprašal patra Bazilija za nasvet. Takoj se je strinjal. V soboto me je vzel s seboj, ko je šel nakupovat hrano. Zavila sva se v trgovino Chemist, podobno lekarni. Mislim sem, da si bo pater kupil kakšno zdravilo. Ko je pater povedal uslužbencu, kaj si njegov spremljevalec želi, je ta odprl omarico z aparati in začel razlagati. Odločil sem se za povsem preprost aparat Kodak, katerega mi je seveda priporočil pater. Slike so bile lepe in prav take dela fotoaparata še danes.

Čas je hitel svojo pot in z njim so prihajale spremembe. Z mano sva se preselila nazaj na deželo, v Morwell. Mama je neozdravljivo zbolela. Ker sva ob odhodu iz Baragovega doma prekinila s plačevanjem zdravniškega zavarovanja, je

pater Bazilij uredil vse potrebno, da je zavarovalnica krila vse stroške zdravljenja. Bolezen je zahtevala svojo žrtev in dve leti kasneje je pater mamu tudi pokopal.

Želja, da si ustvarim družino, me je popeljala na dopust v domovino. Tam sem se poročil, vendar žena ni mogla takoj z menoj v Avstralijo. Ko sem patru povedal novico, mi ni takoj verjel. Pripomnil je: "Ko bo žena prišla, bom pa vpisal v poročno kroniko."

Takrat pater še ni bil preveč navdušen, če se je šel kdo poročiti v Slovenijo. Ko je žena prispela za velikonočne praznike, pa mi je nagajivo dejal: "Ivan, ravno na veliki petek si dobil svoj križ." Kmalu se je družina povečala in pater je tudi najini hčerki podelil zakrament svetega krsta.

Življenje je šlo svojo vsakdanjo pot. Pater je prihajal vsak drugi mesec v Morwell, kjer je daroval svojo mašo za tamkajšnje rojake. Pred njo je obiskoval slovenske družine. Ko je zasluhtil, da me skrita želja vleče k pisanju verzov, je bil ob teh obiskih moj prvi učitelj, kajti tudi sam je bil pesnik in pisatelj. Podal mi je začetno osnovo - oziroma temelj, na katerem sem pozneje gradil naprej.

Dostikrat sem mu ponudil kakšno pesmico za Misli, vendar z njo ni bil takoj zadovoljen. Poučil me je: "Napisano pesem dobro zbrusi in tudi dozoreti mora, preden gre v objavo." Ščasoma sem spoznal, da je imel pater prav. Imel je tudi svoje "sito", s katerim je presejal, kaj naj bi bilo za objavo.

Tudi krajše črtice sem se lotil prenesti na papir. Ko je objavil mojo prvo pesem in zatem še črtico, mi je dal pravo veselje in zagon za nadaljnje snovanje. Ob nekem pogovoru mi je ves vesel dejal: "Veš, Ivan, tista

(dalje na str. 10)

Priprave na krajevne volitve

Napovedujejo oblikovanje koalicij za volitve novih županov

MARJAN DROBEŽ

V Sloveniji med poletnimi počitnicami ni bilo velikih dogodkov na domačem političnem prizorišču, toda voditelji strank so vendarle napovedali teme, ki bodo najbrž v središču kampanje za krajevne volitve v nedeljo, 22. novembra.

Najbolj aktualen in pereč je spor med Slovenijo in Hrvaško o vseh vprašanih medsebojnih odnosov in sodelovanja. Pričakovati je, da si bo vlada v obdobju pred lokalnimi volitvami močno prizadevala za izboljšanje odnosov, ki so zdaj na najnižji ravni v celotnem obdobju od ustanovitve obeh novih držav. To bi bilo koristno za Slovenijo, saj je rešitev spornih vprašanj s sosedi ena izmed zahtev pri vključevanju Slovenije v EU, napredek v odnosih s Hrvaško pa bi seveda koristil tudi Liberalni demokraciji Slovenije oz. izboljšal njene možnosti na volitvah.

Lokalne volitve naj bi pokazale, kolikšna sta moč in vpliv posameznih strank v Sloveniji, izidi pa bodo lahko uporabljeni kot izhodišče za parlamentarne volitve leta 2000. Že zdaj je gotovo, da pri lokalnih volitvah ne bo delovala koalicija vladnih strank, torej LDS in SLS, ker ima pač vsaka od teh strank svoje ambicije in težnje, ki se med seboj izključujejo.

Politične stranke nasploh poudarjajo, da se bodo volitev udeležile samostojno, s svojimi listami, potem pa bodo glede na volilne rezultate sklepale morebitne koalicije za nove župane v 192 občinah, kolikor jih je zdaj v Sloveniji.

V obdobju do volitev bo več pomembnih dogodkov, do katerih se bodo stranke opredeljevale, pri čemer si bodo poskušale pridobiti podporo, razumevanje in simpatije volivcev oz. javnosti. Državni zbor bo imel v mesecu septembru eno ali celo dve izredni zasedanji, ki so jih zahtevali Janševi socialdemokrati in Peterletovi krščanski demokrati. Obravnavali bodo pomanjkljivosti pri popotresni obnovi Posočja, kjer dejansko vlada prava zmeda. Vlada je skladno z zakonom uvedla prispevke, ki jih morajo plače-

vati vsi davkoplačevalci, o tem pa so nastala različna mnenja, tako da bo o primernosti in utemeljenosti takih prispevkov odločalo Ustavno sodišče.

Žrtve omenjenih in drugih nesporazumov glede obnove so seveda predvsem prebivalci Posočja. Pri tem dodajamo, da je še zmeraj neporabljenih nad 200 milijonov tolarjev, ki sta jih za potresence zbrala človekoljubna organizacija Karitas in Rdeči križ Slovenije.

Na drugi izredni seji parlamenta pa naj bi obravnavali domnevne nepravilnosti v ministrstvu za šolstvo in šport, katerih glavni povzročitelj oz. krivec naj bi bil minister na tem področju, Slavko Gaber.

Državni zbor bo v predvolilnem času morali izvoliti tudi dva nova člana Ustavnega sodišča, s čimer bi ta najvišji organ za varstvo ustavnosti in zakonitosti postal popoln ter bo lahko normalno pričel delovati.

Zelo pomembna bo tudi izvolitev novega generalnega državnega tožilca, saj bo Antonu Drobničju, ki zdaj opravlja to funkcijo, ob koncu leta 1998 prenehal mandat.

Kandidatov za njegovo nasledstvo je sedem, vsi pa uživajo manjšo ali večjo podporo posameznih političnih strank. V nekaterih okoliščinah menijo, da bo izvolitev novega generalnega državnega tožilca sploh najvažnejši dogodek letošnjega leta v Sloveniji.

Ugibanja o volilnih koalicijah in kandidatih za župane na Primorskem

Ob koncu počitniškega obdobja v večini slovenskih občin še ni znano, kakšne morebitne volilne koalicije bodo politične stranke oblikovale ter kdo naj bi bili kandidati za nove župane. Izjemi sta le Ljubljana in Maribor. V slovenskem glavnem mestu se obeta zagrižen boj za župansko verigo. Viko Potočnik (LDS) bodo v Ljubljani poskušali premagati Anton Jeglič (SDS), Primož Rode (SKD), ki bi ga podprla tudi SLS, Vasilij Cerar (ZLSD) in morda tudi Danica Simšič (Demokratska stranka).

Sedanji mariborski župan Alojz Križman (Lista za (dalje na str. 10)

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Srečanje zdravnikov

(nadaljevanje s str. 8)

iz Argentine, **Rafko Dolhar** iz Trsta, **Marko Bitenc**, ki je predsednik Zdravniške zbornice Slovenije, **Andrej Bručan** iz Kliničnega centra v Ljubljani.

Popoldne na isti dan bodo na Otočcu še predstavili delo slovenskih raziskovalcev po svetu naslednji zdravniki: **Lidija Klampfer** iz ZDA, **Miriam Lango** iz ZDA, **Dušan Schlapper** iz Avstrije, **Matevž Kržan** iz ZDA, **Branko Zorn**, ki ima za sabo dolgoletno izkušnjo v Parizu in sedaj deluje v ljubljanskem Kliničnem centru, ter **Stanka Ovčak Deržič** iz ZDA.

Predavala bo tudi zdravnica **Jožica Paddle Ledinek** iz Avstralije, za njo pa zdravnik **Ciril Godec** iz ZDA.

V soboto bodo imeli udeleženci srečanja družabno srečanje in piknik na Trški gori, na katerem se bodo pogovorili o ustanovitvi iniciativnega odbora za povezovanje slovenskih zdravnikov doma in po svetu. V nedeljo, 20. septembra, pa se bodo zdravniki udeležili svete maše v Novem mestu in si ogledali samostan v Stični.

Brez podpisa, a najbrž iz pisarne SSK v Ljubljani
NOVI GLAS, 27.8.1998

Dr. Marko Kos

Ljubljana

Smo po nihanju med ekstremi končno našli svoje mesto?

Slovenija je država kontrastov. V nobeni drugi državi v tem območju Srednje Evrope ni pokopanih toliko lobanj nasilnih žrtev, da bi iz njih zgradili nekajkrat večjo Čele kulo, kot so jo Turki v Nišu. Vendar Slovenci niso kruti niti neracionalni. Njihova država leži pač na prepihu, kjer so se od pamtveka pretakale vojske in njihovi krvoločni vodje.

Drug primer: človek, ki je največ prispeval k oblikovanju slovenskega javnega mnenja in narodne zavesti, ki je tako rekoč propagiral slovenski narodni ponos, je nosil nemško ime Bleiweis. Pa vendar je bolj kot kdor drug s pristnim slovenskim priimkom utrdil slovensko javnost, da je postala nosilec ljudskih taborov, ki so vnašali slovensko narodno zavest v sleherno vas.

Tako je oblikoval Slovence novega veka. Pričeli so brati časopise in knjige ter se tako pretvorili v Slovence sodobnega časa, sposobne za graditev zgodovine in usmerjanje na nove poti samostojnosti. Tega danes ne znamo ceniti, kot da je do tega prišlo samo po sebi. To so bile največje zgodovinske inovacije slovenskega naroda.

Vendar Slovenci niso bili bojevitni niti niso postali zavojevalci, ki bi zatirali sosedne narode in v njih pustili sovraštvo do današnjih dni. Vso zgodovino so se morali braniti na svojih tleh. Čedalje več svojega prostora so morali prepuščati zavojevalcem in se umikati v čedalje manjše osrčje dežele.

Vendar niso znali občevariti z zunanjim svetom. Do

današnjih dni so zadržali bolj ali manj Bleiweisov model: v sebi samem utrjevali svojo moč, duha, zavest, ponos, strogost bolj na pasiven, ponotranjem način.

Niso se znali prilagajati svetu, niso bili medsebojno strpni. Vsaka stran je zagovarjala svoj prav in ga gnala do ostrine noža. K sreči niso (bili) tako bojevitni kot severni Irci, da bi se stopili; v odločilnem trenutku so se vedno umaknili in pomirili, streznjeni in osramočeni. Imajo močan občutek sramu, morebiti kot del njihove zadržanosti in zaprtosti. Zato niso zgradili učinkovite in briljantne družbe, ki bi obvladala vse, za kar bi se odločila njihova kolektivna volja.

Ta volja je bila redkokdaj sinhrona. Vsak Slovenec je individualist. Zato se niso nikoli dvignili do ekonomske moči, do skupne strategije zavojevanja tujih trgov. Nikoli niso strnili svojih moči in nikoli dosegli pomembne znanstvene in tehnološke teže kljub svoji majhnosti, kot so jo znali Izraelci.

Vendar se vse to le spreminja. Zavest, da so država, je zbudila občutek realnosti o svetovni medodvisnosti. Državnost in državnost sta postala nova pojma, do zdaj prav nič domača. Večina se zaveda, da niso samo "v" svetu, ampak da morajo biti del igre, da "so" svet.

Slovenija se bolj spreminja, kot se zaveda. Njena vlada je pod ogromnim pritiskom EU, da se prestroji, da spremeni predpise. To pa zahtevajo tudi ljudje zaradi neučinkovitosti uprave in gospodarske brezizhodnosti. To ni samo rezultat propada, ampak je 50 let zaprtosti režima napravilo čudež, da je Slovenija ozdravljena dolge zgodovine mednarodne odtujenosti.

"Hladna vojna se je končala - in Slovenija je zmaga."

Ironija je, da se je njena zgodovina dumpinškega izvoza in brezobzirnega pollašča-

nja prostora na tujih trgih začela s socializmom, ki je zgradil ogromno industrijo in v njo vključil skoraj ves kmečki sloj, saj je njegov delež v komaj treh desetletjih padel od 53 odstotkov na 5 odstotkov.

To je bila trda šola za ves narod: šola dela in znanj, kolektivnosti in odvisnosti od sodelavca, sindikalizma, stankanja in osebnega oblikovanja. Brez kolektivnosti ni napredovanja, ni oblasti nad ljudmi in ni teorije ter prakse menedžmenta. Kmet ne more napredovati v tem smislu, da odgovarja za vse več ljudi. Da Slovenija ni izkoristila tega bogastva, je druga zgodba, zgodba o režimu, ki ni znal vpreči vsakega po znanju in sposobnosti, marveč je bil politično skorumpiran.

Vse to seveda precej prepoenostavlja zgodovino. Vendar lahko razumemo bistvo. V vsej dobi, ki jo lahko štejemo za sodobno, Slovenija nikoli ni imela normalnih odnosov z drugim svetom. Nihala je med ekstremi - vojno in podvrženostjo. Končno je dosegla točko ravnovesja.

Kot samostojna država, o kateri še Bleiweis kljub svoji viziji ni upal niti sanjati, je integrirana v svet do stopnje, katere ni še nikoli dosegla in ne da bi odstopila svojo suverenost komu drugemu. Kar je do zdaj še vedno storila v prelomnem trenutku. To je ključna točka, katera mora biti sidro vsakršne strategije.

Slovenci so doumeli, da je rešitev samo v prisvajanju zahodne tehnologije in socialnih sistemov, s katerimi bodo lahko dosegli vrh

in nadvlado nad drugimi kljub majhnosti. Na izbranih področjih je po zgledu Izraelcev lahko doseči konico. Pogoj je usklajenost namer in podrejenost posameznih želja cilju. V tem je državnost. Slovenci morajo premagati svojo zakotno sebičnost in zaprtost.

Multinacionalizacija slovenskih podjetij ne nepovratna, v lastni ali tuji režiji. Evropa je postala pod njihovim vplivom srečno področje prosperitete. Duhovni pomik Slovencev v tuje področje je prav tako dramatičen. Mladina je posvojila kulturo sveta. Še pred nekaj desetletji so šteli bolj mednarodno usmerjene direktorje kot okužene z virusom meščanstva. Danes je dolga prekomejna izkušnja pogoj za visoka mesta, kar občutijo starejši uradniki v podjetjih in bankah, ko jih prehitvajo mladi kolegi z mednarodnim leskom.

Tu je premik najgloblji, čeprav ne zapažen. "Slovenski" menedžment vse bolj zamenjuje globalna oplemenitev stilov. Danes direktorji skrbijo za stopnjo donosnosti in plačajo ljudi po dosežkih in ne po tarifnih pravilnikih. Njihov stil dela, mišljenja in obnašanja postaja nezadržno čedalje bolj evropski.

Nov pogled se razširja na trgovino. Slovenija se je liberalizirala v presenetljivi stopnji od 80. let, otrsela se je večine carin in uvoznih dovoljenj, tako da nudi trg točno isto kot na Dunaju ali Milanu. Zavezništvo med državami na tem področju je trenutno zgled geopolitike. Ostaja stabilna zveza

med Vzhodom in Zahodom, med preteklostjo in prihodnostjo v simboličnem pomenu, med močjo nadvlade nove sile celine - EU in sproščenimi ekonomskimi silami na drugi strani. Najpametnejši ljudje obeh strani to vedo. In tega ne bodo zapravili.

Kakšna bo videti "nova" Slovenija? V bistvu nič drugače od stare, vendar pa se bodo njene sile drugače izražale, povezovala in nastopale. Razdelitev moči bo drugačna: vlada bo stopila v ozadje, saj bo njen delež lastnine vse manjši, moč multinacionalk, med katerimi jih bo precej slovenskih, pa vse večja.

Prizadevanja za izgradnjo nove industrije namesto delovno intenzivne in zastarele bodo velika, nič manjša, kot so bila ob prvi izgradnji. Slovenska podjetja bodo vedno nekoliko bolj izolirana kot njihovi zahodni tekmeči, celo če bo kakšen Francoz ali Nемец ali Avstrijec vodil podjetje. Pa kaj? Kakšna

(dalje na str. 11)

Krajevne volitve

(nadaljevanje s str. 9)

Maribor, morda tudi SDS, ki bo spet kandidiral, pa bo najhujša tekmeča imel v Tonetu Partljiču (LDS) in Borisu Soviču (ZLSD).

Na Primorskem je o pripravi in kandidatih za lokalne volitve znano le nekaj podrobnosti. Predstavnik Zveze za Primorsko je izjavil, da bo ta stranka v vseh občinah postavila svoje kandidate za nove župane. Sedanjí župani bodo po večini ponovno kandidirali. Po naših informacijah sta izjema piranski župan Franko Fičur in župan Ajdovščine Kazimir Bavec, ki bosta ob skorajšnjem koncu mandata opustila politično delovanje. V Vipavi pa naj bi za župana kandidiral tudi poslanec SLS Branko Tomažič.

Tudi v Novi Gorici bo več kandidatov za novega župana. Kot kažejo prve izkušnje, bodo za promocijo posameznih kandidatov izrazili tudi razne dogodke. kot je zlasti proslavljanje 50-letnice obstoja Nove Gorice. Pri tem je najbolj dejaven sedanji župan Črtomir Špacapan. Nič še ni znanega o kandidatih za župana nove občine Šempeter-Vrtojba, ki bo pričela delovati v začetku leta 1999.

Novi glas, 27.8.1998

V BLAG SPOMIN

DVANAJSTE OBLETNICE

FRANK ORAZEM

Umrl dne 14. sept. 1986.

Že 12 let Te zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš.
Srce Tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srca trga,
rosijo solze nam oči.
Dom je prazen in otožen,
odkar Te več med nami ni.

Žalujoči:

Družina in prijatelji.

Cleveland, Ohio, 10. sept. 1998.

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici, odkar nas je zapustila naša žena, mama in stara mama

Francka A. Hribar

Umrla je 12. sept. 1997

Sonce naj na trato sije,
kjer počivaš, mama, Ti.
Duša pa naj srečo uživa,
tam v rajski večnosti.

Žalujoče sorodstvo:

Mož - Lojze
Hčerke - Sandy, Olga, in Frances
Zetje - Kenny, Jim in Igor
Vnuka - Danny in Matjaž
Vnukinje - Eriča, Christina, Jessica in Brianna
Sestra - Majda Hribar, v Sloveniji
Brat - Jože Avžlahar, v Sloveniji

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Service

Hrvaški kardinal Stepinac ali linčanje pravičnega

Trst/Gorica – 3. oktobra bo Janez Pavel II. v Mariji Bistriški na Hrvaškem proglasil za blaženega preganjanega kardinala Alojzija Stepinca. Ta dogodek je že povzročil različne odmeve.

Medtem ko so nekateri Judje, ki jih je kardinal rešil smrti, prosili Yad Vashem, naj počastijo Stepinca kot "pravičnega med narodi", italijanski komunistični list *Il Manifesto* obtožuje kardinala prijateljstva z ustaši, kolaboracionizma s fašistično vlado Ante Pavelića, češ da je vodil politiko prisilnega spreobračanja srbskih pravoslavcev in da je rešil Jude samo za to, da bi jih spreobrnil h katoliški veri.

Msgr. Milan Simčić, bivši podtajnik Kongregacije za podtajnike in globok poznavalec svoje domovine, je izjavil: "Vračamo se v staro, javil: 'Vračamo se v staro, na enostranski način razlage zgodovinske resnice.'"

V dokaz neresničnosti in zmedenosti članka v omenjenem časopisu, pravi msgr. Simčić, zadostuje že to, da pišejo, da sem bil tedaj (način citiranja neposrednih besed tak tudi v originalu, op. ur. AD) ravnatelj Zavoda sv. Hjeronima v Rimu, danes pa da sem upokojenec v Zagrebu.

Resnica pa je ta, da nisem bil nikoli ravnatelj tega stega zavoda, pojasnjuje Simčić, v tisti dobi sem bil bogoslovec v Lateranu, sedaj pa sem v pokoju v Rimu in ne v Zagrebu.

Kdor prikazuje kardinala Stepinca kot kolaboracionista, ne pozna zgodovine, nadaljuje msgr. Simčić. Že v polovici leta 1930 je mladi zagrebški nadškof ožigal poguben Hitlerjev nauk in je organiziral pomoč judovskim beguncem iz Avstrije, Češke in Poljske.

Tu sta dve ločeni realnosti: hrvaška država, ki jo je hotel narod v celoti, in ustaški režim, katerega pripadniki niso presegali 3 odstotke prebivalstva.

Obtožbo, da je kardinal Stepinac sodeloval s fašističnim režimom, zanikajo dejstva. Titovi partizani so med vojno večkrat navajali dolge stavke Stepinčevih pridig ali pastoralnih pisem, predvsem tiste dele, kjer je obsojal grozodejstva nemške italijanske in ustaške vojne.

Kot nadškof je v tem času moral imeti stike s tedanjo oblastjo, ni pa govora o kakršnikoli kolaboraciji. Ka-

dar so ob koncu vojne komunisti začeli s procesi po Stalinovih metodah, je kardinal odgovarjal tem lažnim obtožbam tako: "S kom sem se lahko pogajal, z vami, ki ste bili v gozdu, ali z zagrebško oblastjo, od katere je bilo odvisno reševanje ali osvobajanje oseb, za katere sem posegal? Med temi osebami so bili komunisti, hrvaški Judje in antifašisti."

Komunistične obtožbe proti Stepincu ne držijo in zadostuje dokazano dejstvo, da je Hitler osebno zahteval Stepinčevo glavo, toda Pavelić se je dobro zavedal, da bi se ljudstvo uprlo proti takemu postopku, ker je Stepinac užival izredno popularnost in prestiž.

Resen in podroben pregled zgodovinskih dokumentov odvrta obtožbo, da je Stepinac vsiljeval spreobračanje srbskih pravoslavcev.

Katoliška Cerkev priznava krst, ki ga podeljuje pravoslavna Cerkev, zato tu sploh ne gre za novi krst, kvečje-

Smo po nihanju...

(nadaljevanje s str. 10)

škoda pa naj bi bila to? Vsa podjetja v svetu iščejo najsposobnejšega, kjer koli ga najdejo.

Še vedno pa bodo živeli v ozadju zavesti kot svarilo stari duhovi. Slovence ne bodo nikoli odpustili Italijanom, da so hoteli izkoreniniti njihovo narodnost in pobiti nešteto sonarodnjakov kot talce, zapornike v koncentracijskih taboriščih ali kar tako, preimenovati družine in izbrisati slovensko pesem in celo molitve. Tega se ne pozabi, to živi v slovenski zavesti kot tiho opozorilo. Tem bolj ker Slovenci česa takšnega niso povzročili do zdaj še nikomur.

Toda tudi ta strašča zgodovina se bolj ali manj uspešno potiska v ozadje. Izginila ne bo nikoli, kot nemo svarilo bo vedno pred čuječimi očmi na steni – mene, tekel, fares. In opominjala k nezaupanju. Italijani in Avstrijci bi lahko mnogo prispevali k onemogočanju teh strahov. Zapuščina Graziolija in Rösenerja z njunimi grozljivimi razglasi o stoterih ustreljenih talcih bo omenjena v zgodovinskih knjigah. In tam naj ostane.

Delo, 29. avgusta 1998
Sobotna priloga

mu za prestop iz pravoslavne v katoliško Cerkev.

Pred nečloveškim nastopom ustaških skrajnežev se je hrvaška Cerkev pod Stepinčevim vodstvom nahajala pred veliko dilemo: na eni strani kanonično pravilo, ki predvideva prestop pravoslavnega človeka v katoliško vero le, če je ta korak svoboden in storjen v polni zavesti; na drugi strani pa življenjska nevarnost tisočev Srbov, ki so prosili za vstop v katoliško Cerkev, le da se rešijo pokola od strani ustašev. Stepinac je prosil Rim za nasvet in tako je prišlo do odločitve, da so sprejeli tiste pravoslavne, ki so bili bili v življenjski nevarnosti, ostala pa jim je svoboda, da se vrnejo v pravoslavje, čim bi ne bilo več nobene nevarnosti. Na ta način so rešili na tisoče življenj.

Il Manifesto navaja tudi Paveličev sprejem pri Piju XII. Tudi tu se potvarja resnica. Pij XII. ni nikoli blagoslovil politike spreobračanja pravoslavcev in ni nikoli podpiral tega Paveličevega režima. Znak za to je, da Sv. Sedež ni nikoli priznal ustaške vlade.

Ni bilo diplomatskih stikov s Paveličevo vlado, v Zagrebu ni bilo nuncijske Sv. Sedeža, bil je le opat Marccone pri hrvaškem episkopatu kot apostolski vizitator.

Ustaška propaganda pa je skušala na vse načine instrumentalizirati zasebni obisk kot kolaboracijsko dejanje.

Obstoja nešteto priznanj in poslanic zahvale od strani judovskih združenj kardinalu za vse, kar je naredil v njihovo obrambo med preganjanjem. Prav pred kratkim je izšla knjiga Ljubice Štefan, ki podrobno dokumentira vse, kar je naredil Stepinac v obrambo Judov. Nekateri Judje, ki jih je on rešil, so poslali dokumentacijo Yad Vashemu, da bi mu dali priznanje pravičnega med narodi.

Zakaj taka ostra gonja proti kardinalu Stepincu? Dejstvo je, da mu ne priznajo, da je imel pogum javno ožigosati kratenje svobode in hudo preganjanje Cerkev.

Že leta 1946 je bilo ubitih več kot 600 duhovnikov in redovnikov, nešteto pa je bilo preganjanj. Tito je predlagal Stepincu, naj bi se ločil od Rima, od katoliške Cerkev. Stepinac pa se je ostro uprl temu vsiljevanju. Kipar Ivan Meštrović

Med svetim Dujem in blaženim Stepincem

Pastirsko pismo hrvaških škofov
pred papeževim obiskom

Hrvaški škofje so ob prazniku Marijinega vnebozvetja objavili pastirsko pismo o neposredni duhovni pripravi na pastoralni obisk papeža Janeza Pavla II., ki bo od 2. do 4. oktobra drugič po letu 1994 obiskal Hrvaško. Pismo – javnosti sta ga v petek, 14. avgusta, predstavila predsednik Hrvaške škofovske konference zagrebški nadškof Josip Božanić in njen tajnik, požeški škof Antun Skvorčević – v ospredje postavlja pomembni osebnosti, ki kot dva zgodovinska nosilna stebra povezujeta starodavno izročilo katoliške Cerkev na Hrvaškem, sv. Dujma, škofa v Solinu in zavetnika Splita, in nekdanjega zagrebškega nadškofa, kardinala Alojzija Stepinca, ki ga bo sveti oče prav med oktobrskim obiskom v romarskem središču Mariji Bistrici uradno razglasil za blaženega.

Tako bo papežev obisk, razpet med Splitom in Zagrebom, med zgodovinskimi koreninami hrvaške vernosti in njenim odličnim sadom, ki ga poseblja mučeniški kardinal Stepinac, opozoril na številke razsežnosti hrvaške krščanske preteklosti, ki jo je že od 7. stoletja zaznamovala tesna povezanost s Svetim sedežem.

V neposredni pripravi na papežev obisk škofje zlasti opozarjajo na vlogo in pomen Alojzija Stepinca, ki s svojo držo zagovornika človekovih pravic ne glede na narodnostno, versko, rasno ali politično pripadnost, ter požrtvovalnostjo, s katero je ohranjal povezanost Cerkev na Hrvaškem z vesoljno Cerkvijo, zgled tudi ljudem našega časa. Stepinčevo ravnanje v prelomnih med- in povojnih časih naj bo, kot so zapisali hrvaški škofje, spodbuda sedanjemu rodu hrvaških katoličanov, da si bodo dosledno prizadevali za spravo in sožitje v tem delu sveta, za eumenski in medverski dialog, kar od njih pričakuje tudi sveti oče.

Stepinac je jasno nastopal proti slehernemu sistemu, ki je teptal božje, človeške in naravne pravice, s tem, ko ga bo papež razglasil za blaženega, pa ta njegova odločnost postaja merilo, h kateremu je v javnem delovanju poklicana tudi današnja hrvaška Cerkev kot zagovornica "krščanskih in občečloveških vrednot v javnem življenju, v družbi, ki po zlomu neuspele komunistične družbene in gospodarske ureditve oblikuje demokratična razmerja in – ne brez nevarnosti in nepravičnosti – tržno gospodarsko".

Škofje v pismu med drugim navajajo besede kardinala Franja Kuharića, po katerih Stepinčevo beatifikacija ne pomeni samo poprave krivic, ki so jih povzročili njemu osebno, ampak na simbolni ravni zadostitev za vse zunajsodno pobite nedolžne žrtve ter za vse, ki so jih preganjali zaradi verksega prepričanja in krščanskega domoljubja ali pa v katerem koli že političnem sistemu zaradi zvestobe svoji vesti.

Po odločitvi, ki so jo hrvaški škofje sprejeli na junjskem zasedanju, se je neposredna duhovna priprava na papežev obisk začela dan po objavi pastirskega pisma, torej na praznik Marijinega vnebozvetja.

B. Š.

Družina, 30. avgusta 1998

je med drugim zapisal v svojih spominih:

"Potrebno je bilo dati neko zadoščenje Srbom, ki jih je ustaški režim preganjal, in hrvaškim partizanom, ki so se borili v istem režimu. Niso prišli do Pavelića, kot žrtvenega kozla so vzeli Stepinca in s tem hudo prizadeli hrvaško Cerkev. Generalni prokurator Jakov Blažević, ki je vodil obsodbo proti Stepincu, je v raznih intervjujih povedal, da so pripravili proces proti Stepincu v Beogradu v najmanjših podrobnostih in vsak večer je poročal Titu in sprejemal navodila."

Današnji nasledniki tedanjih nasilnežev pa ponavljajo iste laži kot pred leti. Laž pa ima kratke noge. Ob Stepinčevem grobu v zagrebški stolnici je vsak dan veliko molilcev in svežega cvetja. Najboljši in najbolj zgovoren odgovor na vse te

laži daje prav ljudstvo s svojo stalno prisotnostjo pri grobu. Ljudstvo je torej prehitelo to, kar je potem Rim potrdil in bo Janez Pavel II. slovesno proglasil na hrvaški zemlji. Stepinac je blaženi, je mučenec. a.j.

MLADIKA, 7/98

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 7)

Mary L. Laurich

Umrla je 84 let stara Mary L. Laurich, sestra Anne Kovach, Anthonyja ter že pok. Johna, Antonije St. James in Ludwiga, teta in prateta. Pogreb je bil 9. septembra v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebozete in pokopom na Vernih duš pokopališču. Družina priporoča darove v pokojničin spomin župniji Marije Vnebozete ali Hospice of Western Reserve.

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

MALI OGLASI

FENCES – OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

JOKIC FENCE CO.

944-6777

Misijonska srečanja in pomenki

1247. Prihodnje dni 18., 19., 20. in 21.

septembra bosta med nami dva misijonarja z Madagaskarja: g. Lojze Letonja in g. Tone Kerin. V nedeljo, 20. septembra, bomo imeli sestanek združen z njunim obiskom, kar bo ob 2. uri popoldne v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti.

G. Lojze Letonja se ne bo vrnil na Madagaskar, pač pa bo šel pomagat g. Tomažu Mavriču v Rusijo, v Sibirijo. Verjetno vsi veste, da je g. Mavrič, ki je bil par leti kaplan pri Brezmadežni v Torontu, nato pa nekaj časa v Ljubljani, zdaj v Sibiriji. Kar malo obširno pismo je naslovljeno reviji *Duhovno življenje*, in je zelo zanimivo. Naslov pismu je dal: "Nismo tukaj po naključju". Prepisala sem tekst, ki sledi:

"Minilo bo že osem mesecev, odkar sva s poljskim sobratom prispela v mesto Nižnji Tagil, več kot polmiliono mesto pod Uralom v azijskem delu Rusije. Na robu mesta naju je čakala le lesena kapelica, ki so jo postavili Nemci 13. maja 1997 sredi opustošenega pokopališča in jo posvetili fatimski Materi božji. V temelj so vgradili čudodelno svetinjo in s tem tudi ves misijon posvetili Mariji.

Naselila sva se pri eni izmed katoliških družin in začel sem se učiti jezika, poljski sobrat ruščino že obvlada od prej. Z jezikom pa se je začelo tudi komuniciranje z ljudmi.

Težko je opisati srečo in veselje še posebej starejših ljudi, ki so dobesedno izmolili to misijonsko postojanko in duhovnike. Pripovedujejo, kako so se vsa leta komunizma na skrivnem srečevali po stanovanjih, pokopališčih, v parkih in podobnih krajih ter molili še posebej za duhovnike.

Ljudje imajo resnično v zavesti, da so izmolili misijon, pa ne le živeči, temveč tudi tisti, ki ga niso čakali, a so vseskozi upali v to. Prav ti ljudje so sedaj začetek občestva, ki nastaja, pridružujejo pa se tudi novi verniki.

Začenjamo obiskovati sosednje kraje, kjer se javljajo katoličani in se oblikujejo v občestvo.

Dežela je revna, na severu je še slabše. Resnično se borijo za vsakdanji kruh in to dostikrat neuspešno, saj tisti redki, ki imajo zaposlitev, marsikdaj niso dobili plače pol leta in več. Zime so mrzle in dolge, tako ostaja le malo časa za obdelavo polj in temu primerna je tudi rodnost. Mnogi se preživljajo kar z nabiranjem sadežev v gozdu.

Slabe gospodarske razmere in sedemdeset let verskega zatiranja – to dvoje je pustilo v ljudeh hude posledice. To se izraža tudi v veliki zasvojenosti ljudi z alkoholom in v siceršnji apatičnosti. Družba tako ni zdrava, posledice vsega tega pa najbolj čutijo najmanj krivi otroci. V mislih imam otroke, ta nedolžna bitja, ki se že od spočetja dobesedno borijo za svoj obstoj. Zrak je izrazito onesnažen, mnoge nosečnice pijejo, so podhranjene, predvsem pa nimajo denarja za vitaminsko hrano.

Po rojstvu ni nič bolje. Otroci se znajdejo v glavnem v razbitih družinah, mnoge vzamejo k sebi revni stari starši, veliko otrok pa matere pustijo kar v porodišnici in se jim odpovedo. Sirotišnic je veliko. O božičnih praznikih smo obiskali eno blizu naše kapele. Tu živijo otroci do šestega leta. Mnogi niti ne govorijo, drugi pa obiskovalcem v prazno kličejo mama, očka.

Človeka to gane in boli.

Starejši otroci si najdejo dom na ulici. Pozimi prezebajo po kletah ali ceveh kanalizacije. V hiši, kjer stanujem s sobratom, sem pogosto srečal fanta, ki je pozimi večkrat prišel prespat v vežo k radiatorju, ker sta bila starša pijana in sta zaklenila stanovanje. Devetletna punčka z dvema mlajšima bratoma mi je pokazala dohod do kanalizacijskih cevi, kjer z drugimi otroki pozimi prenočujejo. Človek ne more verjeti, da je pri temperaturi 40 stopinj pod ničlo to sploh mogoče.

Vendar kljub vsemu ostajamo z upanjem. Moč nam daje izmoljenost našega misijona. Nismo tukaj po naključju, temveč, kot pravijo naši verniki: "Bog je hotel tako." Optimizem nam vliva naša izročena Mariji.

Pogosto se spomnim misijonarja, ki mi je ob obhodu v misijone dejal, da Bog že dolgo deluje v Rusiji, treba ga je le odkriti. Deluje, prepričan sem, in odkrivamo ga skupaj.

Pa še nekaj bi rad prosil vse, ki boste brali te vrstice: namenite kakšno desetko rožnega venca za sibirski misijon – bolj poredko ali pogosto, v družini ali v samotni in onemoglosti, vedno bo dragocena.

Ko pripovedujem našim ljudem, da kdo zanje moli, so navdušeni. Človek si sploh ne more predstavljati, kaj pomeni ljudem, ki so bili odtrgani od sveta, da kdo nanje misli. Ko nas je obiskal sobrat z Irske, so bili presenečeni, nekdo se za nas zanima, jim je rojilo po glavi. Z veseljem bom povedal pri nedeljski maši, da v Sloveniji, v Kanadi, v Ameriki, v Argentini in še kod mislijo na nas.

Tudi tukaj se vas bomo spominjali v molitvi, tako bomo postajali eno.

V hvaležnosti za vse vaše molitve in skrbi vam iz Sibirije pošiljam iskrene pozdrave!"

Preberite in se zamislite, koliko je vredna vsaka molitev, vsaka žrtev, kolikim lahko na tako lahek način pomagaš. Ko Mati Marija prosi za molitev, ve, da bo nekdo prejel dobroto po tej molitvi, zato nas kar naprej prosi, da molimo.

V nedeljo, 20. septembra, pa ne pozabite se oglašiti v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti! Če vam ni mogoče priti, pa svoj dar lahko oddaste podpisani – in hvala že vnaprej!

Marica Lavriša
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, OH 44119

Po osmih mesecih molka

Na okopih v krvavečem Burundiju

(Op. uredništva Novega Glasa: Naš rojak, misijonar Danilo Lisjak, nam je pred dnevi poslal po telefaksu pretresljivo pismo iz črne Afrike. Objavljamo ga tudi zato, da bi vsi vedeli, kako težko delo opravljajo misijonarji. Spomnimo se jih tudi v molitvi!)

Prisrčen pozdrav iz Burundija! Iz dežele državljanske vojne in hudih krivic in pobojev me je nemalo strah karkoli napisati, saj ste novice o podobnih morijah že kar vajeni poslušati in videti na Kosovu in drugod po svetu. Preveč smo daleč in majhni v osrčju Afrike, da bi se kdo z nami ukvarjal. Skoro sedem milijonov od vojne izmučenih ljudi, ki jim je vojaška klika manjšinskih Tutsijev pred petimi leti nasilno umorila demokratično izvoljenega predsednika Ndadaja, ubila sleherno upanje in porinila deželo v državljansko vojno in poboje, ki so terjali dvesto tisoč žrtev v štirih letih in so nemalo botrovali pobojem v Ruandi 1. 1994.

Lansko leto sem z grozo pripovedoval dogodke iz septembra 1996 v našem misijonu Rukago na severu Burundija, kjer smo sedaj štirje misijonarji slovenski salezijanci: Jože Mlinarič, Gusti Horvat, brat Vilko Poljanšek, ki sem ga pripeljal kot mizarja s seboj v misijon, in sam, ki vam pišem po osmih mesecih molka. V misijonu so tudi sestre Sv. Doroteje - Furlanke.

Dogodki izpred skoraj dveh let so se ponovili 30. julija letos ob pol petih zjutraj. Gverila, tokrat že močna in organizirana, je obkolila veliko gričev misijona in neusmiljeno požigala in pobijala vse, kar ji je prišlo v roke. Predvsem so morili bogate Tutsije in njihove milice ter vojake ob naši občini. Število pobitih se po enem tednu približuje petdesetim. Okrog dvajset ranjenih sva s sestro Bernardo Cucit iz Krmina z avtomobilom prepeljala v provincialno bolnišnico Kayanza. Okrog 30 tisoč ljudi je zbežalo v vse smeri.

Ostali smo sami, saj nam je bilo prizaneseno, kot nam je zagotovil komandant gverile, ki nas je poklical na vrata misijona. Pošteno pa so obdelali hišo sester, ki so se v paniki zaprle v eno sobo skupaj s sestrami domačinkami. Šele ko je Gusti opazil, da se nekaj dogaja v hiši sester, je takoj opozoril komandanta – oblečenega v vojaško uniformo in s prenosnim telefonom – da so sestre v hiši in da ni lepo, kar delajo. Takoj je dal ukaz za umik z njihovega dvorišča.

Tudi v naši mizarški šoli so zanetili ogenj v suhih deskah, vendar nam je uspelo ogenj pogasiti, sicer bi utrpeli ogromno škode na stavbah. Požgane so tri osnovne šole (14 razredov), požganih je verjetno čez 200 hiš. Vojska je utrpela velike izgube, saj je v petek, 31. julija, nedaleč stran od misijona ves dan potekala srdita bitka. Zvečer so me vojaki "prosili", naj odpeljem s kamjonetom ranjence na zbirno mesto pred občino. Videti mlade fante s prebitimi nogami od protiosebnih min... Strašno! Ti se ne bodo več bojevali, če bodo sploh preživeli. Bilo mi je grozno pri srcu in tudi nemalo strah. Ko bi bilo vsaj zadnjič, si mislim...

Hvala Bogu smo torej preživeli te strašne trenutke, ki vam jih ne bi privoščil. Burundi je bolna dežela; bolnik, ki potrebuje nego in pozornost. Oblastniki, skoraj vsi postavljeni na silo po puču leta 1996, so vsi zbežali. Sedaj pa izvajajo represalije in maščevanja nad nedolžnimi. Lov na čarovnice, bi človek poimenoval njihove rafinirane likvidatorske igrice po gričih. Pred nami pa taka hinavščina! Celó našega starega Januarija, voditelja legionarjev in mojega sodelavca v Karitas, so spravili v keho (pretepanje in mučenje) na občini, potem ko so ga dobili na njegovem izropanem domu. Bojim se zanj, saj je naš župan Tutsi oborožen - kot tudi večina Tutsijev, ki jih je oborožila njihova vojska pred napadom - in je izgubil vsako razsodnost... Upam, da ste me razumeli.

Kdo bo obnavljal porušene šole in hiše? Lani sem jim pozidal čez 300 stavb. Ljudje so izropani vsega in se s strašom vračajo iz močvirij in s hribov, kamor so se umaknili. Jutri bodo na vratih misijona. Kaj vsega bodo prosili! Burundijska Karitas skorumpirana (sami Tutsiji!) umira in je na nas pozabila. Slovenske duše naj vedo, da smo na okopih v krvavečem Burundiju v boju za zmago resnice, pravice za vse teptane tega ljudstva, za zmago ljubezni nad sovraštvom. Molite za mir v srcih Burundijcev!

Vsem pridnim na uredništvu in bralcem Novega glasa zbogom!

Rukago, 7. avgusta 1998

- Danilo Lisjak

Z Ameriško Domovino boste vedno na tekočem tako o dogajanjih v Sloveniji kakor v zamejstvu in izseljenstvu!

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair

COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)